

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

**Матеріали Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(10 - 12 квітня 2019 року, м. Одеса)**

У збірнику опубліковано матеріали Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти», яка проходила 10 - 12 квітня 2019 року на базі Одеської національної академії харчових технологій.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти»

Редакційна колегія:

- Сгоров Б.В.** - ректор Одеської національної академії харчових технологій, д. т. н., професор (голова редакційної колегії)
- Тришин Ф.А.** - проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к. т. н., доцент (заступник голови редакційної колегії)
- Мардар М.Р.** - проректор з науково-педагогічної роботи та міжнародних зв'язків, д. т. н., професор
- Кананихіна О.М.** - проректор з науково-педагогічної та виховної роботи, соціальних питань, оздоровлення і спорту, к. т. н., доцент
- Мураховський В.Г.** - директор Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Волков В.Е.** - д. т. н., професор кафедри Вищої та прикладної математики
- Корнієнко Ю.К.** - директор центру дистанційної освіти, к. ф.-м. н., доцент
- Радіонова О.В.** - к. т. н., доцент кафедри Технології вина та енології
- Купріна Н.М.** - декан факультету економіки, бізнесу і контролю, к. е. н., доцент
- Хобін В.А.** - директор Навчально-наукового центру інформаційних технологій, д. т. н., професор
- Сярова А.С.** методист Навчально-методичного центру забезпечення якості вищої освіти

Оргкомітет Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

У цьому випадку особисті інтереси не повинні переважувати шкідливі наслідки які можуть виникнути чи бути чинником втрати природних ресурсів та потенціалу суспільства.

Обізнаність фахівця в питанні біоетики та біобезпеки дозволяє йому під час виконання своїх професійних обов'язків використовувати досвід людства, надати правильну оцінку вчинкам виробника та спрямувати його дії в необхідному для держави правовому руслі з виконанням усіх вимог прописаних в нормативній документації.

МОЛОДІЖНИЙ ФОРУМ «ЕНЕРГОМАНІЯ», ЯК СПОСІБ ІНТЕГРАЦІЇ УЧНІВ ТА ВЧИТЕЛІВ ШКІЛ ДО СТРУКТУРИ УЧБОВО-НАУКОВИХ ГРУП

Ю.О. Левтринська

Актуальною проблемою для вітчизняних закладів вищої освіти (ЗВО) сьогодні є набір студентів та селекція абітурієнтів. Проблемою є і невелика кількість абітурієнтів, за яких між освітніми закладами іде конкурентна боротьба, так і непоінформованість самих закладів щодо рівня підготовки абітурієнтів, через відсторонення ЗВО від процесу відбору майбутніх студентів. Оскільки для технічних та природничих спеціальностей велике значення мають практичні навички, які необхідні майбутньому фахівцю у роботі, немає жодного шансу перевірити ці якості у абітурієнта за результатами зовнішнього незалежного оцінювання.

Розповсюдженим явищем є також відсутність чіткого уявлення у абітурієнта щодо того, які основні види діяльності передбачає інженерна або технологічна спеціальність. Результатом часто буває розчарування у виборі спеціальності та знецінення отриманої освіти для конкретного студента. Недостатня інформованість сприяє обранню «популярних» професій, які можуть не відповідати здібностям абітурієнта. У результаті людина буде здобувати професію, до якої вона заздалегідь професійно-непридатна. У майбутньому це викликає низку проблем, як для конкретної людини, так і для суспільства.

Частково вирішити таку проблему можна шляхом чіткого професійного орієнтування. На сьогоднішній день такі методи використовуються у ОНАХТ: робота «Малої академії», дні відкритих дверей, широке інформування про діяльність академії у засобах масового інформування, проведення тренінгів у школах, тощо. Більш ефективним є робота у наукових гуртках при академії, у яких школярі готуються до майбутніх спеціальностей під керівництвом викладачів академії. Усі заходи мають певну ефективність, та сприяють тому, що абітурієнти вступають до нашої академії. Кожен із заходів впливає на певні групи людей.

Масові заходи, на кшталт днів відкритих дверей можуть змістити вибір на користь академії груп абітурієнтів, які не мають чіткого вибору, та можуть обирати між кількома закладами, де є схожі спеціальності. Основними умовами вибору можуть стати вартість контракту, умови навчання, якість гуртожитків, рейтинг закладу. Відвідавши кілька навчальних закладів абітурієнт визначається остаточно. Про рівень підготовки такого абітурієнта академія не має інформації, та після зачислення може з'ясуватися, що здібностей до конструювання або аналітичних досліджень людина не має, та не планує їх вдосконалювати, а вибір було зроблено з міркувань доступності контракту та гарних умов розміщення. Такий студент імовірно за все не стане студентом магістратури та аспірантури.

При відвідуванні абітурієнтами конкретного наукового гуртка відбувається ґрунтовна підготовка майбутнього студента. Він отримує практичні навички, поглиблює свої теоретичні знання. Проблемою є те, що не всі школярі мають достатньо часу на таку роботу. Зазвичай, до вступу більшість із учнів відвідує підготовчі до ЗНО курси, додаткові заняття з основних шкільних предметів, спортивні секції, тощо. Тому наукові гуртки не можуть функціонувати інакше, як заняття із невеликою групою зацікавлених людей. Найчастіше, такі гуртки є додатковим навантаженням на викладачів академії і ніяк не сполучується із школами, де навчаються відвідувачі гуртків.

Варто пам'ятати, що учні шкіл отримують основну підготовку саме при роботі із вчителем, від якого залежить, як оцінюється активність учня, тому це зазвичай визначає мотивацію при навчанні. Інтеграція вчителів у структуру учбово-наукових груп академії [1] може допомогти у налаштуванні позитивного взаємозв'язку між академією й абітурієнтами.

Регулювати таку взаємодію має, насамперед, Департамент освіти та науки місцевого рівня. Тоді, діяльність школи буде позитивно оцінюватися, активність вчителів буде мати гідну оцінку та стимулюватиме їх до співпраці. У свою чергу, вчителі будуть сприяти залученню школярів до роботи.

Вже отримано позитивний досвід такої співпраці при організації молодіжного форуму «Енергоманія». Започаткований у ОНАХТ, форум проводився спільно із Спілкою наукових та інженерних організацій України протягом трьох років без підтримки адміністрації міста. Залучення школярів у роботу було лише на рівні слухачів. У вчителів та учнів не було мотивації готувати доповідь або роботу для форуму - відсутність винагороди у вигляді вагомого диплому, чи відзнаки, премії, позитивної оцінки зі сторони школи. Захід був масовим та дозволяв проінформувати слухачів про діяльність академії. Зазвичай, аналіз відвідувачів показував, що це наші студенти, студенти технікумів ОНАХТ та невеликий відсоток школярів, які дізналися про форум від родичів чи друзів (рис. 1).

Рисунок 1. Аналітика контингенту відвідувачів форуму «Енергоманія» у 2014 р.

Ситуація змінилась після того, як форум набув статусу міського. Цей процес вимагав роботи оргкомітету форуму, розробки положення та пошуку шляхів переконання адміністрації у важливості заходу. За підтримки Департаменту освіти та науки ОМР було розроблено Положення про молодіжний форум «Енергоманія». Введено елементи конкурсу та заохочення учасників, що підготували доповіді дипломами учасника та подяками, передбачені також подяки для вчителів, що є науковими керівниками учасників.

Таким чином, схема участі у форумі змінилася з моделі (а) на модель (б) (рис. 2).

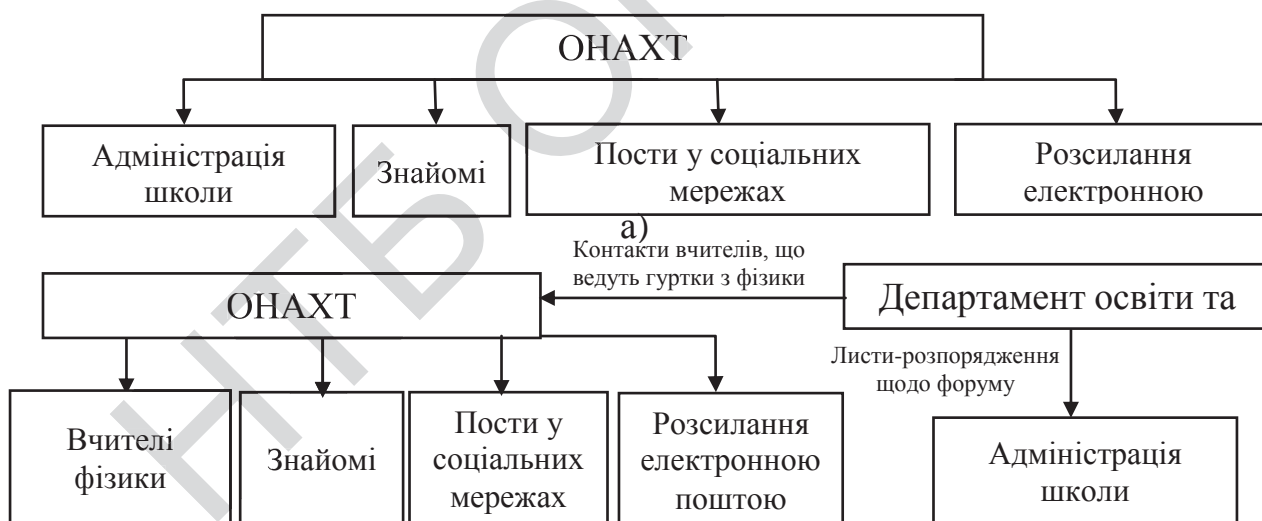

Рисунок 2. Схема передачі інформації про форум «Енергоманія» а) до 2016 р., б) після 2016 р.

Після зміни формату форуму на міський змінилася і структура відвідувачів (рис. 3). На форумі представлено доповіді школярів, замість представлення студентських робіт. Форум поділяється на два етапи: прийому та конкурсного відбору робіт, представлення доповідей учасниками. Таким чином, до ОНАХТ потрапляють як пересічні слухачі, зацікавлені у тематиці, так і молодь, яка безпосередньо займається у інженерному напрямку, та вже має

власні проекти. Наступним кроком є залучення здібної молоді до учбово-наукових груп.

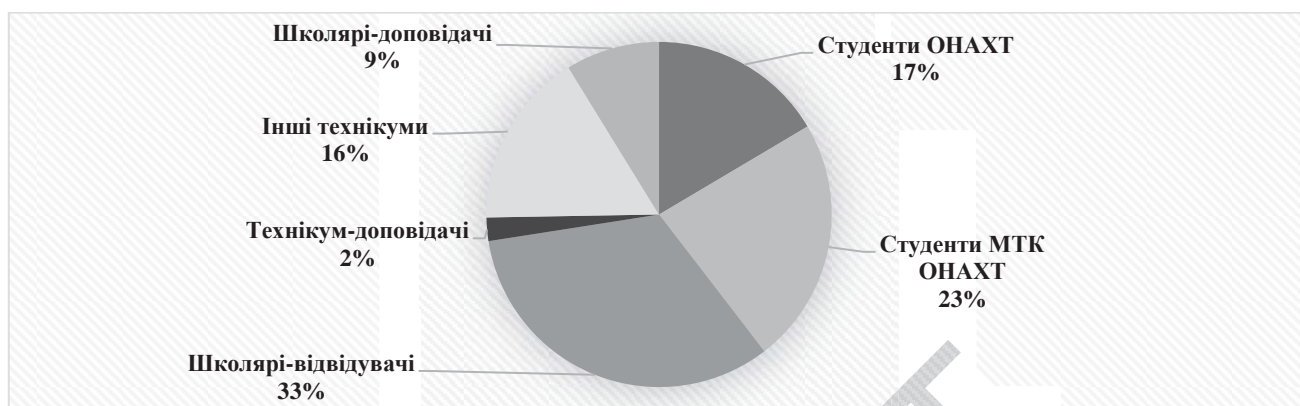

Рисунок 3. Аналітика контингенту відвідувачів форуму «Енергоманія» у 2018 р.

У 2017 та 2018 році учасники форуму «Енергоманія» залучені до роботи конференції «Енергія. Бізнес. Комфорт.», опубліковані тези наукових доповідей, співпраця із учасниками продовжується. Таким чином, учасники форуму отримують у академії певний статус молодого науковця, який може визначити вибір закладу вищої освіти на користь ОНАХТ.

Література

1. Бурдо О.Г. Організація системної підготовки кадрів вищої кваліфікації у форматі учбово-наукових груп / Одеська національна академія харчових технологій. Одеса: ОНАХТ, 2018. 111-113 с.

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ КОРМОВА БІОІНЖЕНЕРІЯ

Б.В. Єгоров, А.В. Макаринська

Професійна підготовка фахівців харчової і зернопереробної промисловості знаходиться в постійній динаміці, умови якої диктують лідери-виробники харчових і кормових продуктів. Інтенсивність соціально-економічних процесів у нашій країні, співпраця академії з закордонними науковим дослідними центрами та досвід підготовки фахівців в країнах ЄС вимагає вчасних корективних змін до вимог як професійної, так і суспільної діяльності академії. Одним з напрямків модернізації системи професійної підготовки фахівців для зернопереробної галузі є кормова біоінженерія.

Біоінженерія - міждисциплінарна галузь, яка виникла на стику біологічних, хімічних і технічних наук. Кормова біоінженерія - напрям науки і техніки, який поєднує застосування традиційних і передових інженерних принципів, сучасних підходів біотехнологій з виробництва кормових засобів,

Використання задач з електрики у проблемному навчанні з фізики В.Г. Задорожний	204
Елементи проблемного навчання у фізичному практикумі О.Є. Сергєєва	205
Екологічна складова хімічного експерименту напівмікрометодом Г.В. Крусір, О.Л. Гаркович, М.М. Мадані	206
Синергетичний підхід до розробки адаптивних систем управління навчанням Т.Л. Мазурок	208
Методичні аспекти професійно - прикладної фізичної підготовки майбутніх фахівців з туризму Т.П. Сергєєва, Б.І. Струк	211
Використання сучасних технічних засобів навчання на кафедрі «технологічне устаткування зернових виробництв» А.П. Ліпін, І.М. Шипко, В.А. Тищенко	213
«Предметний» КВВ як інтерактивний метод навчання дисципліни «Технології харчових виробництв» Г.І. Палвашова, Т.І. Нікітчина, Н.В. Доценко	215
До питання про формування професійної компетенції магістрів, які навчаються за освітньою програмою «Технологічна експертиза та безпека харчової продукції» Н.К. Черно	218
Підвищення ролі вхідного контролю знань на початковому етапі навчання у вищому навчальному закладі П.М. Монтік, І.М. Світій, О.Ю. Розіна, А.А. Галіулін	219
Впровадження освітньої програми «Цифрова економіка» - передумова ефективного розвитку країни Т.А. Кулаковська	221
Особливості методики проведення занять оздоровчою гімнастикою зі студентами спеціальної медичної групи Л.М. Цапенко	222
Методичні принципи фізичного виховання Т.В. Захлевська, Р.С. Яготін	224
Концепції критичного мислення та їх розвиток Т.В. Стрікаленко, О.В. Ляпіна, О.М. Берегова	226
Актуалізація проблеми формування екосвідомості студента М.І. Охотська	228
Молодіжний форум «Енергоманія», як спосіб інтеграції учнів та вчителів шкіл до структури учбово-наукових груп Ю.О. Левтринська	229
Підготовка фахівців за професійним спрямуванням Кормова біоінженерія Б.В. Єгоров, А.В. Макаринська	232
Нетрадиційні форми лекцій у ЗВО Д.М. Попков	233